

Kakien ko Rekut kin Wā Jikuul ko im Burokraam ko ilo Jikuul (Emōj kōkkāāl melele 09-16-2021)

Ijin lal ej uwaak ko ñan kajitōk ko rekut (FAQ) kin Kakien in Madmōd eo an Oregon (OAR) [333-019-1030](https://www.oregon.gov/oha/ohd/covid19/faq), Mennin Aikuj ko ikijen Wā eo an COVID-19 nan Rikaki im Rijerbal ro an Jikuul. Jouj im kememej laajrak ko emoj likut ettaer ilo Kajitok ko Rekut rej: Mennin aikuj ikijen wā ilo jikuul im burokraam ko ilo jikuul ko, obij ko jet, kabin kakien eo kin wā, kojenolok ko kin kakien in wā, rijerbal ro an Obij eo ej bok eddon Katak ko an Ajiri Jidik (ELD), rikaki ro, coach ro, jinen im jemen, rikaki in jiban, ro uwaan board eo an jikuul, rijerbal ro an bukon, nooj ro an jikuul, jikuul ko ejab an kein, rijerbal ro rej katak kin komelij an jikuul, rijerbal ro rej jiban kin kenono, koonjelor ro, im rijerbal ro rej lelok jiban, im rijerbal ro an jidik ien. Kin wunin Kajitok ko Rekut in, aoleb ro rej aikuj loor kakien in wā eo (“kakien kin wā”) an jikuul ko im burokraam ko rej bed ilo jikuul renaj kur er “rijerbal ro im rijiban ro.”

*Kajitōk eo ekāāl ak emōj kōkkāāl

Melele ko Rekkā

K: Jikuul im burokraam ta ko ibelakin state eo rej lukkun aikuj loor kakien in wā eo?

Kakien in ej jerbal nan jabdewot armij eo ej jerbal ak ej jiban ilo jikuul in kien, jikuul ejab an kien, jikuul an kabun, ak jikuul in jata, bar juon burokraam in jelalokjen ak burokraam ilo jikuul ak ejab jerbal botab ej bok kwonaan ilo mweiuk ak jerbal in jiban ko nan juon burokraam ilo jikuul ilo jabdewot bujen eo ewor karok ak ejellok, elane rej kolla ak rejab, im ekoba botab ejab jemlok wot nan rikaki ro, rijerbal ko rej komadmod, coach ro, rikattor ro, im rijiban ro. Kakien in ej jerbal nan burokraam ko jinoin/alikin ien jikuul im rej bed ilo jikuul ko. Rilotok ro an ien kadu ak kajojo armij ro rej boklok mweiuk rejab aikuj loor kakien in. Kajojo armij ro jerbal ko aer ak jerbal in jibañ ko aer ekoba aer kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ak ajiri ilo jikuul eo rejab deloñ ilo kakien in.

K: Ta melelein kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ak ajiri ilo kakien in?

Kaju kebaak rijikuul ak ajiri ekoba makūtkūt ko iloan imōn jikuul im armij eo ej kaju leto letak ibben rijikuul ak ajiri ro, einwōt rikaki ak kattore juon baj waan jikuul. Jab kaju kebaak ekoba makūtkūt ko jerbal ko rej kōmman iloan em ak jikin eo im rijikuul ak ajiri ro remaron jab bed. Kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ak ajiri, ibben doon, ekoba aoleb jekjek ko juon armij ej bed iloan imōn jikuul, baj eo waan jikuul, ak ilo melan jikuul eo im rijikuul ak ajiri ro rej ak remaron bed

K*: Ewi waween watoke emoj an juon rijerbal, rijiban, ak jabdewot armij wā?

Lukkun dedelok an juon armij wā ej melelein juon armij eo emōj an bōk wā ko ruo an COVID-19 ak wā eo an COVID-19 juon alen bōke im jab diklok jen an mootlok 14 raan jen ien eo armij eo ear bōke wā in COVID-19 eo aliktata aikuji. Wā ko ruo alen boke rej Pfizer Novovax im Moderna im wā eo juon alen boke ej Johnson & Johnson. Jabdewōt wā ilo Laajrakin in Etan Wā in Kōjerbal ilo Idin len)Emergency Use Listing, EUL) an Doulul in Eymour eo an Lal in (Word Health Organization, WHO) emelim iomwin kakien in. Ñe kwar bōke wā eo am inabojin Ameka, etale [bija in melele in](#) ñan melele ko relablok kin wā ko remelim.

K*: Etke ewor juon kakien in wā nan rijerbal ro im rijiban ro an jikuul im burokraam ko ilo jikuul?

Aurok eo amim ej nan kojejjet kutien kakien ko aikuji nan ad lukkun maron lelok katak iloan imon jikuul, aoleb raan in jikuul, nan aoleb rijikuul, ilo aoleben yio eo.

An juon armij lukkun dedelok an bōk wā ko an COVID-19 ej wāween eo elabtata an jejjet ñan kadiklok an maron bōk nañinmij kauwōtata, deloñ aujbitol, im mij jen COVID-19. Bed ilo jikuul ej juon makūtkūt eo ej mennin aikuji. Jikuul ko rej woñmaanlok in jikin ko elab joñan armij ro rejañin wā rej aen doon im rej jikin ko rijikuul ro emojno an enbwinnier maron bōbrae jen nañinmij ak elōñ nañinmij ko ibbeir rej bed ñan katak im bareinwōt kobalok im bed ibben rijikuul ro mōttaer.. Ewōr an jikuul ko eddo in lelok juon jikin eo ewōr kejbarok im emmon katak ñan kajojo rijikuul. Rijerbal im ro rej lelok jibañ ko elōñ awa kajojo raan, elōñ raa ko kajojo wiik rej bed iturin elōñ ajiri ro rejañin wā. Rijerbal im rijibañ ro emōj aer wā emmonlok aer kejbarok jen nañinmij kauwōtata im enaj diklok ien ko rejab jikuul. Mennin ej jibañ rijerbal im rijibañ ro ilo jikuul rej lelok jibañ ñan rijikuul ro, niknik aer lelok katak iloan imōn jikuul, im kadiklok an jikuul eo maron kilōk iomwin jidik ien ñan aer oktak ñan lelok katak ilo kein jerbal kapeel ko.

COVID-19 ej woñmaanlok an ajeeded ilo Oregon. Ilo an jab koba ilo kakien eo, emōj rōjañ an kajojo armij kadedelok aoleben wā ko emōj rōjañ aer bōki, ekoba wā in kakajur ko. Kadiklok an ajeeded im wōr abañ kin nañinmij ko rekabobo enaj an aoleb eddo ilo ad jerbal ibben doon im kōjejjet kūtien wāween kejbarok ko rej jibañ kajojo armij, im bareinwōt aoleben jukjukinbed eo.

K*: Oregon Health Authority enaj ke jolok kakien in?

Ejellok an OHA bebe ilo torre in ñan jolok OAR 333-019-1030. Kakien in ej kadiklok an maron wōr nañinmij kauwōtata, deloñ aujbitol, im mij jen COVID-19 im ej jibañ kejbarok an woñmaanlok katak iloan imōn jikuul ko.

K: Kakien in wā eo ej ke jerbal nan rijerbal im rijiban ro nan burokraam ko alikin jikuul?

Aet. Kakien in ej jerbal nan jabdewot eo ej jerbal ak lelok jiban ko an nan juon burokraam an jikuul ak ejab jerbal botab ej bok kwonaan nan lelok mweiuk ak jerbal in jiban ko nan juon burokraam ilo jikuul kin jabdewot bujen eo ewor karokin ak ejellok, im ej kolla ak ejab, im ekoba botab ejab jemlok wot nan rikaki ro, rijerbal ro rej komadmod, rijerbal ro rej lale ajiri, rikarreo, coach ro, rikattor ro an burokraam ko an jikuul, rijiban

ro. Lelok mweiuk ak jermal in jiban ko ilo ak nan juon burokraam ej bed ilo jikuul im ekoba aer kaju ak jab kaju kebaak ajiri ak rijikuul ro. Kajojo armij ak rijibañ ro jermal ko aer rejab koba aer kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ak ajiri ilo jikuul rejab koba ilo kakien in.

K: Ak ne rijermal eo emoj an kar bok COVID-19 im ewor antibody ko ibben nan manne kij eo?

Rijermal im rijiban ro emoj aer kar bok COVID-19 rejab jenolok jen kakien in wā in.

K: Mennin aikuj in ej ke jermal nan ritōl ro an board in jikuul emoj kelet er?

Jab, ijellokun ne ritel eo an board in jikuul eo emoj kelete ej jermal ak lelok jiban ko an ilo jikuul ak ilo burokraam eo ej bed ilo jikuul. Kim ej rojan bwe aoleb ro remaron tobrak ren bok wā eo ej bōbrae jen COVID-19.

K: Kakien in wā eo enaj ke jermal nan rijermal ro an bukon im rejab jermal ilo juon jikin jikuul?

Jab. Rijermal ro an bukon in jikuul rejab jermal ilo jikin jikuul rejab aikuj loor kakien in. Elane juon rijermal an bukon in jikuul ej bok kwonaan ilo jikuul ko ilo jabdewot jermal ko emoj komelele ilo kakien in, rijermal eo aikuj loor laajrakin wā ko emoj kalikar ilo [OAR 333-019-1030](https://www.oar.gov.tl/333-019-1030), Mennin Aikuj kin Wā ko an COVID-19 nan Rikaki im Rijermal ro an Jikuul.

K: Rikaki ro rej binej jenkwā rikaki rej ke aikuj loor kakien in?

Aet. Renaj kaju kebaak rijikuul im rijermal ro innem rej aikuj loor kakien in.

K: Nooj ro an jikuul rej ke aikuj loor kakien in?

Aet.

K: Kakien in ej ke jermal nan ro rej bed im rijermal ro alikin awa in jikuul? Einwot rikoontoreak ro rej jermal in boñ?

Aet. Kakien in ej jermal nan jabdewot eo ej lelok mweiuk ak jermal in jiban nan jikuul ko, ijellokun ne rej juon rilotok an ien kadu ak ribotok mweiuk.

K: Rijermal ro rej lale ewōr kejbarok ilo jikin jikuul, ekoba obj in jibañ ro an jikuul rej ke loor kakien in?

Aet.

K: Kakien eo an wā ej ke jermal nan rijermal ro an jidik ien?

Aet.

K: Rijermal ro ilo imon jar im rejab koba ibben jikuul eo ejab an kien rej ke aikuj loor kakien in?

Jabdewot rijermal an imon jar (ekoba botab ejab jemlok wot nan rikaki, rikarreo, rikattor, im bar jet) rejab jermal ilo jikin jikuul rejab aikuj loor kakien in. Elane jabdewot uwaan rijermal an imon jar eo (ekoba botab ejab jemlok wot nan rikaki, rikarreo, rikattor, im ro

jet) ej juon eo ej lukkun bok kwonaan ilo jabdewot jermal ko emoj komelele ilo kakien in, renaj aikuj loor laajrak in wā ko emoj kalikar ilo [OAR 333-019-1030](https://www.oregon.gov/Health/Pages/333-019-1030.aspx), Mennin Aikuj kin Wā ko an COVID-19 nan Rikaki im Rijerbal ro an Jikuul.

K: Psychologist ro, pathologist ro, koonjelor ro, im rijerbal ro jet rej lelok jiban rej ke bed iomwin kakien in?

Aet.

K: Rijerbal in ESD ta eo kakien in ej jermal nane?

Rijerbal ro an ESD im rej lelok mweiuk im jermal in jiban nan jikuul ko ak burokraam ko ilo jikuul im rej kaju ak jab kaju bok kwonaer ibben ajiri ak rijikuul ro, jekdon rej kolla ak rejab, rej aikuj loor kakien in.

K: Coach ro rej ke aikuj loor kakien in?

Aet, coach ro rej rikaki, rijerbal in jikuul, rijerbal ak rijiban an burokraam eo ilo jikuul rej aikuj loor kakien in.

K: Mennin aikuj eo an wā ej ke koba rijerbal ro an katak ko an ajiri jidik?

Ejab make lok juon burokraam in preschool im ej etal nan kindergarten. Botab, burokraam in preschool ko rej komadmod ilo jikuul ko, melelein an kien ak ejab, jata, ak burokraam in jelalokjen ko jet rej lelok jabdewot katak nan kindergarten nan kilaaj 12 ak jabdewot möttan kilaaj kein rej koba ilo kakien eo.

K: Jinen im jemen im rilotok ro an jikuul rej ke aikuj loor kakien in?

Rilotok ro an ien kadu ak kajojo armij ro rej boktok mweiuk rejab aikuj lelok kein kamool in wā ak komelim in jab. Jinen im jemen ak ro uwaan baamle ro rej lelok jiban ko aer ilo jikuul ak burokraam ilo jikuul rej koba ilo kakien eo im rej aikuj loore.

K*: Ta in juon rilotok eo iomwin jidik ien? Ñe jermal eo aō ej aikuj aō bed ilo juon jikin jikuul iomwin jejetin ien, einwöt lelok mael ak kanne mejin in möñā im dān in idaak ko, ak ñe ewōr juon aō jermal in ekāl iomwin jidik ien ilo jikuul, ak jet ien ij kōmmāne kein kamololo ko ilo jikuul, im kinke ij etetal ilo jikin eo ewōr rijikuul, ij ke aikuj wā iomwin kakien in wā eo an rijerbal im rjibañ ro ilo jikuul?

Emaron jab botab Oregon Health Authority (OHA) ej rojan an aoleb bok wā eo nan kejbarok jen COVID-19. Kajojo armij ro ewor aer jermal ko ejab ikijen kakien eo an jikin ejmour, botab jet ien rej etal nan jikin takto ko rejab aikuj koba ilo kakien eo an OHA. Kakien in ear kōmman ñan jermal ñan kajojo armij ro eniknik ien im jejet ien aer jermal, katak, kōmman katak, jibañ, lale, ak jibañ ilo juon imōn jikuul im kinke rebaake rijikuul ro ak rijerbal ro jet, rebed ilo uwōta in aer kaajeeded ak bōke COVID-19. Ne kwojab jela elane kakien in wā in ej jermal nan kwe, kwoj aikuj lale am bok wā eo.

K: Rijerbal ro rej lelok iminene in katak ko ikijen jermal ñan rijikuul ilo jikin jermal rej ke aikuj bōk wā eo iomwin kakien in wā eo an rijerbal im rjibañ ro an jikuul?

Jab. Kakien in ear kōmman ñan kajojo armij ro ilo juon jikuul im ejab ekkā an jermal ñan jikin ko rejab bed ilo imōn jikuul. Bōtab, kakien eo ej jermal, waanjoñok, ñan rijerbal im

rijibañ ro an jikuul im rej bök rijikuul ro jen imōn jikuul ñan juon field tūreep kinke rijerbal im rijibañ rein rej bed ilo juon jikuul eo ej bök kwōnaan ilo juon makūtkūt ekoba juon jikin eo ejab bed ilo imōn jikuul.

K*: Etke rijibañ ro ilo jikuul rej aikuj loor kakien in?

Rijibañ ro ilo jikuul remaron lab ien ko rej bed iturin rijikuul ro rejab jokwe ilo mweo imōn armij eo ej lelok jibañ. Rijibañ ro remaron jermal iloan ruum in kilaaj ko, ruum in mōñā in raelap, ak rijej (im emaron iloan em ilo ien ko enana mejatoto), waanjoñok, im aitoklok ien aer bed ilo jikuul im elablok ikūt jen ro jet remaron etal ñan jikuul eo wōt ilo jet ien ko iloan juon yiō ñan alwōje juon ikkure ak keem. Jikuul ko rej woñmaanlok in jikin ko elab joñan armij ro rejañin wā rej aen doon im rej jikin ko rijikuul ro emojno an enbwinnier maron bōbrae jen nañinmij ak elōñ nañinmij ko ibbeir rej bed ñan katak im bareinwōt kobalok im bed ibben rijikuul ro mōttaer. Ewōr an jikuul ko eddo in lelok juon jikin eo ewōr kejbarok im emmon katak ñan kajojo rijikuul.

K: Rijikuul ro remaron tobrak rej ke aikuj loor kakien in?

Rijikuul ro rejab rijiban ak rijerbal ro an jikuul ak ilo burokraam ko ilo jikuul rejab aikuj boke wā eo an COVID-19 iomwin kakien in. Elab an OHA rojan bwe rijikuul ro remaron tobrak in boke wā eo ren kenono ibben rutto ro rej loke kin aer boke wā eo.

K: Jikin jermal eo aō emarok ke kōmmāne mennin aikuj ko elablok mo ak relablok ñan wā, einwōt aikuj wā ñan rijerbal ro ilo obij eo an bukōn elañe rej kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ak kōmman bwe en mennin aikuj aer bök wā in kakajur ko?

Ejellok melele ilo kakien in ear kōmman ñan kōmman bwe jikuul ko, bukōn ko an jikuul, bukōn ko rej lelok jermal in jelālokjen, ak jikin jermal ko ilo burokraam ko ilo jikuul jen aer bök kakien ko ikijen wā elablok im rej aikuj wā ñan kejbarok eo an aoleb rijerbal im ñan loloorjak an niknik, im ejellok likjab ilo madmōdin jermal ko.

K: Ta mennin komelim ko ewor nan kakien in wā eo?

Komelim ko ilo kakien eo rej:

- “Komelim kin naninmij” melelein juon armij eo ewor an naninmij ak utamwe in komelij ej komman an armij eo jab maron bok wā eo an COVID-19; im
- “Komelim kin Kabun” melelein armij eo ewor an tomak in kabun im ej komman an armij eo jab maron boke wā eo an COVID-19.

K*: Enaj ke wor teej an kajojo wiik nan rijerbal ro rejab konaan wā?

Jab. Rijerbal ro rej aikuj lukkun dedelok aer wā nan kabojrak an ajeeded COVID-19 ne ejab bōke juon peba in komelim ikijen naninmij ak tomak in kabun. Jikuul ko remaron lelok komelim ko ikijen naninmij ak kabun rej aikuj bokbunten ko emmon jonaer nan loloorjak ke rikaki, rijerbal ro an jikuul im rijiban ko rejanin wā rej kejbarok jen aer boke im kaajeeded COVID-19. Bunten ko emmon jonaer emaron koba teej kajojo wiik, juon kein kalbubu māj n95 ekwon, kolablok kattolok doon, juon kein kalbubu maj ibben juon kein bobrae bulajtik iturin maj, juon jikin jermal ettolok, ak bar juon bunten. Ej an bukōn

ko an jikuul eddo in etale uwōta ko ñan jikin ko aer make im armij ro rej jibañ ñan aer lale ta buñten ko ewōr tokjeir im aikuj ñan jejetin wāween ko. Buñten eo ewōr tokjen ejab koba jab kōmmane jabdewōt.

K*: Enaj ke wor mennin aikuj nan bok wā in kakajur ko ñan loor kakien in?

Ilo ien in ejellok kakien ilo kakien eo nan wā ko relablok ak wā in kakajur ko. Emoj watoke elukkun dedelok am wā ruo wiik alikin wā eo kein karuo in wā eo an Pfizer Novovas ak Moderna, ak ruo wiik alikin wā eo am kein kajuon an Johnson & Johnson. Bōtab, OHA ej rōjañ an kajojo armij kadedelok aoleben wā ko emōj rōjañ aer bōki, aoleb wā in kakajur ko.

K: ODE enaj ke kejbarok juon jikin melele an rijerbal ro an jikuul im jekjekin wā ko aer?

Jab. An jikuul ko eddo in anoke im kejbarok rekoot ko aer kin kamool in wā im rej aikuj lelok beba nan OHA ilo ien ewor kajitok.

K: Kein kamool kin wā ej ke dedelok jen ibben ODE, OHA, ak bar juon jikin ilo jukjukinbed?

Kein kamool in wā ej komman jen ibben jikin jermal eo, ilo waween in, jikuul eo, bukon an jikuul, ESD, ak burokraam eo ilo jikuul. Aikuj wōr an jikuul im burokraam ko ilo jikuul peba in kamool ke aoleb rikaki ro aer, rijerbal, im rijiban ro rej loor [OAR 333-019-1030](#), Mennin Aikuj ko kin Wā eo an COVID-19 nan Rikaki im Rijerbal ro an Jikuul.

K*: Jikuul eo aikuj ke aen peba in kamool jen rijerbal im rijibañ ro aoleb yiō?

Ekkā, jab. Bōtab, elañe kōmelim eo rar lelok ekkar ñan jidik ien ak ewōr joñan, rijerbal ro rej aikuj bar kōmmane madmōd eo ñan lolorjak aoleb peba in kamool ko rededelok. Ejellok melele ilo kakien eo ejab kōmelim an jikin jermal eo aen peba in kamool jen rijerbal ro aoleb yiō. Beba in kamool wā im beba in kamool komelim in jab wā kin naninmij ak tombak in kabun rej aikuj kejbarok ilo aer loor kakien ko an federal im state rekkar jab diklok jen ruo yio im lelok nan Oregon Health Authority ne ewor kajitok. Jikuul ko im burokraam ko rej bed ilo jikuul im renaj rube jabdewot kakien in renaj ioon kaje ko an jikin kin \$500 kajojo raan im kajojo kakien ear rub.

K: Ne juon rijerbal enaj makoko in boke wā eo ak lelok juon komelim in jab boke kin naninmij ak kabun, ta bunten ko bukon eo emaron boke?

Rijerbal im rijiban ko an burokraam eo ilo jikuul remaron jab rikaki, jermal, lelok kejbarok, katak, jikuul, jiban, lale, ak jiban ilo burokraam eo ilo jikuul ijellokun ne elukkun dedelok aer wā im emoj aer lelok beba in kamool kin komelim kin naninmij ak kabun.

Juon burokraam ilo jikuul emaron jab kojerbal, kojerbal, koontoreak ibben, ak komelim jiban ko an rikaki ro, rijerbal ro an jikuul ak rijiban ro rej rikaki, jermal, katak, jikuul, jiban, lale, ak jiban ilo juon jikuul ijellokun ne rikaki ak rijerbal ro an jikuul renaj lukkun dedelok aer bok wā eo an COVID-19 im ewor aer kein kamool kin komelim in jab boke kin naninmij ak kabun.

Nan rijerbal ro rej makoko in kwalok kein kamool in wā, komelim in jab boke kin naninmij, ak takto, bukun in jikuul eo aikuj loor laajrak ko ekka nan lelok kajimwe, ekoba madmod in lelok katak kin bōd.

K: Rijerbal eo emaron ke kelet in jab kin naninmij ko an? Elane aet, peba ta eo rej aikuji?

Aet. Rijerbal ro remaron kajitok juon komelim in jab kin takto. “Kojenolok kin taktō” melelein juon armij eo ewor an naninmij ak utamwe in komelij ej komman an armij eo jab maron bok wā eo an COVID-19. Juon komelim kin naninmij ej aikuj koba kin juon beba emoj an jain jen ibben takto, im ejab armij eo ej kabok komelim, ilo [beba](#) eo ear etal jen Oregon Health Authority, kamool ke armij eo ewor an naninmij ak utamwe in komelij im ej komman an armij eo jab maron boke wā eo an COVID-19 ekkar nan jejjetin kakolkol in taktō, im ej kalikar elane utamwe eo ej an jidik ien ak nan indeo.

K: Rijerbal eo emaron ke kelet in jab kin tomak in kabun ko an? Elane aet, peba ta eo rej aikuji?

Aet. Rijerbal ro remaron kajitok juon komelim in jab kin kabun. “Komelim kin Kabun” melelein armij eo ewor an tomak in kabun im ej komman an armij eo jab maron boke wā eo an COVID-19. Juon kojenoelok in kabun aikuj koba ilo beba eo, ilo juon [beba](#) Oregon Health Authority ear lelok, jain jen ibben armij eo ej kwalok ke armij eo ej kajitoke juon kojenoelok jen an boke wā eo an COVID-19 im ej mennin aikuj kin tomak in kabun eo an im ekoba juon beba in kamool ej komelele waween eo im mennin aikuj in wā eo enaj kakkure tomak in kabun eo an.

K: Ewor ke ien juon rijerbal enaj jako an wor an jermal elane enaj makoko in loor kakien in?

Kajojo armij ro rej deloñ ilo kakien in remaron jab jermal ak lelok jibañ ko aer iloan imōn jikuul ilo aer maron kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ro ijellokun ñe elukkun dedelok aer wā ak ewōr aer kōmelim ikijen kabun ak taktō.

Jet jikin jermal ko remaron, ilo jet joñan jekjek ko, kelet in likūt rijerbal ro an jidik ien im rejañin wā ak ro ewōr aer kōmelim ikijen kabun ak taktō mokta jen raan eo aliktata kin jet kain kakkije ak remaron kelet in bar likūt er ilo juon jermal eo rejab rikaki, jermal, katak, jikuul, jibañ, lale, ak lelok jibañ iloan imōn jikuul im rej kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ro. Ñe juon jikin jermal enaj kelet in likūt juon rijerbal ak rijibañ eo ejañin wā ak ejellok an kōmelim ikijen kabun ak taktō mokta jen raan eo aliktata ñan an jermal jen mweo imōn, jikin jermal eo enaj wōt loor kakien eo elañe rijerbal eo ak rijibañ eo ejab bed ilo imōn jikuul eo im remaron kaju ak jab kaju kebaak rijikuul – mennin ekoba bōtab ejab jemlok wōt ñan kamo aer etal ñan jikuul kin jabdewōt rijikuul ro laajrak rej ak remaron bed:

- Kwelok ko an jinen im jemen/rikaki
- Kōmman kabe ko ak ektak juon men
- Lelok jibañ in katak ak kein jermal ko
- Lelok jermal in joñjoñ ko

- Jabdewōt jekjek ak makūtkūt eo juon im emaron kaju ak jab kaju kebaak rijikuul ro

K: Jikin jermal ko ewor ke aer eddo ne rejab kabin mennin aikuj eo ikijen wā im elane juon rinanimij enaj naninmij kin COVID-19?

Jikin jermal ko rej aikuj bok melele ibben loar eo aer kin abnono ko kin eddo ko aer iomwin kakien. Jikin jermal ko rej aikuj bok kaje ko an jikin kin aer jab loor kakien eo.

K: Ta madmod eo nan kamool wā?

“Jekjekin kein kamool in wā” ej melelein emōj lelok beba jen juon bwij, kien an federal, state, ak jukjukinbed, ak juon jikin taktō, ewōr etan armij eo, raan in lotak eo an, wā eo an COVID-19 rōt rar lelok, raan ak raan ko rar lelok, ekkar ñe wā eo ej juon alen ak ruo alen wā, im etan/jikin taktō eo ak jikin eo im rar lelok wā eo. Peba in kamool eo emaron koba, bōtab ejab jemlok wōt ñan, kaat in rekoot in wā eo an COVID-19, ak juon bija ilo kein jermal kabel kin kaat in rekoot wā eo, ak beba eo emoj print jen jikin kadelon melele in wā an Oregon Health Authority.

“Kojenolok kin taktō” melelein juon armij eo ewor an naninmij ak utamwe in komelij ej komman an armij eo jab maron bok wā eo an COVID-19. Juon komelim kin naninmij ej aikuj koba kin juon beba emoj an jain jen ibben takto, im ejab armij eo ej kabok komelim, ilo [beba](#) eo ear etal jen Oregon Health Authority, kamool ke armij eo ewor an naninmij ak utamwe in komelij im ej komman an armij eo jab maron boke wā eo an COVID-19 ekkar nan jejetin kakolkol in taktō, im ej kalikar elane utamwe eo ej an jidik ien ak nan indeo.

“Komelim kin Kabun” melelein armij eo ewor an tomak in kabun im ej komman an armij eo jab maron boke wā eo an COVID-19. Juon kojenolok in kabun aikuj koba ilo beba eo, ilo juon [beba](#) Oregon Health Authority ear lelok, jain jen ibben armij eo ej kwalok ke armij eo ej kajitoke juon kojenolok jen an boke wā eo an COVID-19 im ej mennin aikuj kin tomak in kabun eo an im ekoba juon beba in kamool ej komelele waween eo im mennin aikuj in wā eo enaj kakkure tomak in kabun eo an.

K: Kain kein kamool in wā ta ko remelim?

Beba jen juon bwij, kien an federal, state, ak jukjukinbed, ak juon jikin taktō, ewōr etan armij eo, raan in lotak eo an, wā eo an COVID-19 rōt rar lelok, raan ak raan ko rar lelok, ekkar ñe wā eo ej juon alen ak ruo alen wā, im etan/jikin taktō eo ak jikin eo im rar lelok wā eo. Peba in kamool eo emaron koba, bōtab ejab jemlok wōt ñan, kaat in rekoot in wā eo an COVID-19, ak juon bija ilo kein jermal kabel kin kaat in rekoot wā eo, ak beba eo emoj print jen jikin kadelon melele in wā an Oregon Health Authority.

K: Ñe rekoot in wā eo an juon rijermal enaj kwalok wā eo kein kajuon jen Moderna ak wā eo kein karuo jen Pfizer, jej ke watōke elukkun dedelok an rijermal eo wā 14 raan alikin wā eo kein karuo?

Aet.

K: Elukkun dedelok aō wā. Ia eo ij jilkinlok kein kamool in wā eo aō ñan loor kakien in?

Rijerbal ro, rikoontoreak ro, im rijibañ ro rej aikuj lelok kein kamool in wā ko aer ñan jikin jermal ko aer ilo aer loor laajrak ko emōj an jikin jermal ak doulul eo aer lelok. JAB lelok kein kamool in wā ko ñan Oregon Health Authority.

K: Ij kajitōk juon kōmelim in jab bōke wā eo ej mennin aikuj. Ia eo ij lelok beba in kajitōk kōmelim eo aō?

Rijerbal ro, rikoontoreak ro, im rijibañ ro rej aikuj lelok beba in kajitōk kōmelim ko aer ñan jikin jermal ak doulul ko rej lelok jibañ ko aer, ilo aer loor laajrak ko emōj an jikin jermal ak doulul eo aer lelok. Kwōmaron loe kōmelele ko ekkā ñan kanne beba eo ijin. JAB lelok beba in kajitōk kōmelim ko ñan Oregon Health Authority.

K: Ñe elōñlok jen juon aō jikin jermal ak rijibañ jen juon rijerbal, ij ke aikuj lelok kein kamool in wā ak juon beba in kajitōk kōmelim ñan kajojo jikin jermal ko?

Aet.

K: An ke jikin jermal eo eddo in lolorjak ke beba in wā im beba in komelim eo emool?

Jikin jermal eo ejab aikuj bok bunten ko jet nan kamool ke ejimwe beba in kamool jekjekin wā eo an. Juon jikin jermal aikuj bok melele ibben koonjel in loar eo aer elane rekonaan bok bunten ko nan lolorjak ke beba in kamool eo emool.

K: Juon jikin jermal emaron ke kabojrak an juon rijerbal jermal elane enaj makoko in loor kakien eo?

Rijerbal ro rej aikuj loor madmod in jermal ko ewor ilo aer lale abnono in katak in bōd ko an rijerbal, ekoba jemlok ko kin aer kabojrak aer jermal. Im elablok, ilo an rijerbal ro maron lelok katak kin bōd ak kabojrak an juon rijerbal jermal elane enaj makoko in loor mennin aikuj ko ilo jikin jermal eo, rijerbal ro rej aikuj lolorjak ke jabdewot madmod ak kabojrak ejab juon kakkure kakien ko ikijen ejellok kalijeklok. Rijerbal ro remaron aikuj lelok mennin jiban ko emmon jonan nan kajojo armij ro rejab maron loor kakien eo kin naninmij ak tomak in kabun, ijellokun ne mennin jiban eo enaj komman juon aban nan jikin jermal eo ak kaju lelok uwota nan rijerbal eo ak ro jet. Im bareinwot, juon jikin jermal eban lelok katak kin bōd ak kabojrak juon rijerbal eo ej kwalok an abnono kin madmod ko rijerbal eo ej tomak ej kakkure kakien ko an jukjukinbed, state, ak federal. Ilo an juon jikin jermal maron lelok katak in bōd ak kabojrak juon rijerbal eo ej makoko in loor kakien in, juon rijerbal ejab maron lelok katak kin bōd, ak kabojrak rijerbal eo kin an kajitok ne emelim kakien eo iomwin kakien ko relab.

K: Rijerbal ro rej ke aikuj bok wā eo ilo awa in jermal ko ekka? Ne rej aikuj wā inabojin awa in jermal ko, rijerbal ro rej ke aikuj kolla wonnen awa ko an rijerbal ro?

Kakien eo ejab delon rijerbal ro nan boke wā eo ilo awa in jermal ko ekka, botab juon jikin jermal emaron lelok ak aikuj an rijerbal ro boke wā eo ilo raan in jermal. Ikijen elane ien wā eo emmon, Obij eo ej bok eddon rijerbal im jikin jermal ko ewor an Kajitok ko Rekut im edelon melele in, ewor ilo <https://www.oregon.gov/boli/workers/Pages/covid-vaccine.aspx>. Mennin aikuj ko relablok remaron ekkar nan rijerbal ro ewor aer bujen ak koontoreak in jermal ko ibben doon.

K: Rijeberbal ro rekaal renaj ke aikuj wā mokta jen aer teru?

Aet. Rikaki ro, rijeberbal in jikuul ro, im rijeberbal ro rej deloñ ilo kakien in rej aikuj lukkun dedelok aer wā ñan aer jino jereberbal iloan imōn jikuul ilo aer kaju ak jab kaju kebaak rijeberbal ro elañe ewōr aer kōmelim ikijen kabun ak taktō.

K: Ewi waween an mennin naj kabin ilo jikuul ko ejab an kien im ejab delon ettaer ibben ODE?

Einwot jikin jereberbal ko, jikuul ko im burokraam ko ilo jikuul ewor aer eddo in loor [OAR 333-019-1030](https://www.oregon.gov/Health/Pages/333-019-1030.aspx). Beba in kamool wā im beba in kamool komelim in jab wā kin naninmij ak tombak in kabun rej aikuj kejarok ilo aer loor kakien ko an federal im state rekka jab diklok jen ruo yio im lelok nan Oregon Health Authority ne ewor kajitok. Jikuul ko im burokraam ko rej bed ilo jikuul im renaj rube jabdewot kakien in renaj ioon kaje ko an jikin kin \$500 kajojo raan im kajojo kakien ear rub.

Juon jikuul emaorn kajitok bwe burokraam eo ilo jikuul ej komadmod ilo jikuul eo, kamool elane ej, ak ejab loor kakien in. Ne juon burokraam ilo jikuul enaj loe juon kajitok rot in jen juon jikuul, ej aikuj uwaak.

K: Won/ta obji eo an eddo in kakien mennin aikuj in? Ta madmodin kabin ko renaj kommani nan armij eo ak juon burokraam elane rej ab loor kakien ko?

Oregon Health Authority emaron lelok kaje ko an armij ilo jikin kin \$500 kajojo raan nan kajojo kaien nan juon jikuul ak burokraam ej bed ilo jikuul kin juon rubrubin kakienan OAR 333-019-1030, im kakien in wā eo an jikuul im burokraam eo ilo jikuul.

K: Ta beba in kamool eo aikuj nan komelim eo ikijen juon tomak in kabun?

Ejellok jejjetin beba in kamool aikuj nan kajitok komelim kin juon tomak in kabun. Botab, kajojo armij ro rej aikuj lelok aoleb melele ko kajitok ilo beba eo, ekoba kalikar tomak in kabun rej komman jen boke juon wā in COVID-19 im waween an tomak ko ej komman aer jab maron boke wā eo. Nan tibdikin melele nan kajitok ko an jikin jereberbal kin tomak in kabun ko an juon rijeberbal, lale:
https://www.eeoc.gov/laws/guidance/section-12-religious-discrimination#h_25500674536391610749867844.

K: Ewor juon madmod ewor rej bok kwonaer jen ibben jikin jereberbal eo ak pade eo juon an eddo nan armij ro rej kajitoke juon komelim ikijen tomak in kabun?

Aet, juon jikin jereberbal ekka an eddo in bōk kwonaer ilo juon madmod ewor rej bok kwonaer nan bukot mennin jiban eo/ko emmon jonaer. Madmodin aurok kinke ej juon mennin jiban ejab jemlok wot nan ta eo rijeberbal eo ej kajitoke im melele ko relablok im remaron aikuj nan lale juon mennin jiban eo enaj juon aban nan jikin jereberbal eo ak elane ne jikin jereberbal eo enaj kaju lelok juon uwota nan jikin jereberbal eo (jekdon alikin jonan kejarok ko jet emoji kojejjet kutien).

K: Ta jet waanjonok in mennin jiban ko ak jonan kejarok ko jikin jereberbal ko remaron aikuj nan rijeberbal ro aer rejab maron wā kin naninmij ak tomak in kabun.

Koba kin jonan kejarok ko emaron, einwot mottan lelok juon komelim nan mennin aikuj eo an wā, juon rijeberbal eo ejanin wā, armij eo ej koontoreak ak lelok jiban ej

delone jikin jermal eo emaron aikuj ekonak juon kein kalbubu iturin maj N95, komman jonan an ettolok jen ro jet ilo ien an bed ilo jikin jermal eo, ukote awa in jermal eo an ilo ien ediklok armij ro ilo jikin jermal eo, ikut ien an bok teej eo an COVID-19, im lelok ien bwe en telework, ak aliktata, boke juon jermal oktak. Jonan kejbarok ko juon jikin jermal ej lelok enaj ekkar nan jermal ko an rijermal ro im mejatoto in jermal eo kobalok ibben waween ko jet. Ne emaron, jikin jermal ko remaron lomank aer lelok jet mennin jiban ko ilo jidik ien im bar etali tokelik, alikin juon ien emoj kalikar. Nan melele ko relablok kin mennin jiban ko lale Kajitok ko K.2 im K.6 ilo: <https://www.eeoc.gov/wysk/what-you-should-know-about-covid-19-and-ada-rehabilitation-act-and-other-eeo-laws#D>.

K: Einwöt juon jikin jermal, ta eo ij aikuj kōmmene kin juon beba in kajitōk kōmelim an rijermal im ejabikbik ak ejab koba aoleb melele ko emōj kalikar?

Jikin jermal ko rej aikuj bok melele ibben loar eo aer kin abnono ko kein. Bōtab, ñan an rijermal ro maron loor kakien in, ej aikuj wōr aer beba in kamool kin wā ak beba in kamool kōmelim jen OHA, im ekoba aoleb melele ko emōj kalikar. Ñe juon jikin jermal enaj bōk beba eo im katōbrak kōmelim eo ekkar ñan beba eo ejabikbik, OHA emaron naj loe ke jikin jermal eo ear jab loor kakien eo.

K: Jikin jermal eo aikuj ke lelok komelim eo im lelok juon mennin jiban ak jikin jermal eo emaron ke kabojrak ien jermal eo an juon armij eo ej kajitoke juon komelim?

Kakien ko an jikin jermal ekkar ekoba Taitol VII, ADA, im kakien ko an state einwot rej aikuj an jikin jermal eo lelok mennin jiban ko emmon jonaer nan rijermal ro, im, kin juon utamwe ak kin tomak in kabun, renaj kajitok juon komelim in jab loor kakien eo an wā. Alikin am bok kwonaam ilo juon madmod eo ewor rar bok kwonaer, juon jikin jermal emaron lale mennin aikuj eo kin juon aban ak ne rijermal eo ej kaju lelok juon uwota nan jikin jermal eo im eban kadiklok nan jonan eo emelim ak jako kin juon mennin jiban emmon jonan. Ne reban lelok juon mennin jiban, jekdon baer ekkar lomnak ej lomnak eo an jikin jermal im emaron aikuj loor kakien ko ilo bujen in bebe ko aoleb, ne ekkar, ak kakien ko an jikin jermal eo.

K: Ejab melim ke iomwin kakien in lelok beba in wā ak kōmelim in jab wā ñan juon jikin jermal?

Oregon Health Authority (OHA) emōj an bōke kakien ko emōj an kōjejjēt kūtien ORS 431.110(7) im ORS 433.004(1)(d), kakien ko rej lelok an OHA maron in kejbarok nañinmij ko rekabobo einwöt COVID-19. Kakien ko an OHA rej aikuj an taktō ro, jikuul, im rijermal in burokraam ko rej bed ilo jikuul lelok beba in wā ak ñan kajitōk juon kōmelim in jab wā ikijen nañinmij ak kabun, ñan jikin jermal eo aer ak bar juon pade an eddo. Jab loor kakien ko an OHA ej juon rubrubin kakien Kilaaj A iomwin ORS 431.990 im ORS 433.990. Ñe OHA enaj ebōk kein kamool ke juon armij ear lelok melele ko rebōd ñan aer kajeoñ kwalok ke rej loor kakien ko ikijen wā, OHA emaron lemaanlok wāween eo ñan ro rej kabin kakien ilo jukjukinbed ak state ñan aer etale. Juon bōd in kakien kin Kilaaj A ej kaje kin lok ñan 364 raan in kalbuj im juon bakkin kin \$6,250.

Jikin lale ajiri ko

K: Burokraam ko an Head Start rej ke koba? Elane aet, ta eo enaj koba ilo Burokraam in Head Start ko rejab an kien im an kien?

Jabdewot burokraam ko rej bed ilo kamboj ko an jikuul in K-12, ekoba jet burokraam in Head Start ko, rej aikuj loor mennin aikuj eo. Burokraam ko rebed ilo kamboj ko an kaloj ak iloan jukjukinbed eo rejab aikuj loor mennin aikuj ko nan an rijerbal wā.

K: Mennin aikuj eo ej ke jerbal nan burokraam in Jiban ko rej Kakien im rej komadmod ilo em ko an jikuul?

Aet, aoleb burokraam ko rej bed ilo kamboj ko an jikuu, ekoba burokraam ko rej ebok jiban kin kakien, rej aikuj loor mennin aikuj eo kin wā.

K: Ewi wāween aō maron bōk wā eo elañe inaj komadmode juon burokraam ilo mweo imo ak ilo juon jikin?

Burokraam ko ilo imon jokwe, ekoba Baamle ko Emoj Kadelon Ettaer, Baamle ko emoj Kamool, im baamle ko emelim aer jab laiijen, im jikin kejbarok ko an mottam ak armij eo ej jokwe iturim rejab koba ilo mennin aikuj in wā eo nan jikuul ak burokraam ko rej bed ilo jikuul. Burokraam ko emoj aer laiijen wot rekoba ilo mennin aikuj in wā nan rijerbal rej nan Jikin ko Emoj Kamool im rej komadmod ilo imon jikuul.

K: Ne rijerbal ro rej lelok komadmod renaj loe juon ripoot ke rijerbal ro rej lale ajiri rejab wā, ta eo rej aikuj kommane kin melele in?

Remaron ripoote abnono ko aer ak abnono ko ikijen jab loor kakien nan Oregon Health Authority Kumi eo ej Bok Melele kin COVID ilo COVID.19@dhsaha.state.or.us.

K: Ne juon burokraam ej leiiji juon jikin ilo kamboj eo an juon elementary jikuul am mweo elukkun jenolok jen kamboj eo an jikuul im rijerbal ro rej lale ajiri rejab delone imon jikuul eo, rijerbal ro rej lale ajiri rej ke wot aikuj wā? Ewor ke oktak elane renaj ikkure ilo ejja playground eo ak ejenolok jikin ikkure eo aer inaboj?

Mennin aikuj eo nan wa aikuj jerbal nan burokraam eo elane rijerbal ak ajiri ro rej kaju ak jab kaju rijikuul ro, ekoba jikin ko rej kojerbal ibben doon einwot playground eo inaboj.

K: Burokraam ko rej aikuj lelok jonan rijerbal ro rar wā elane renaj kajitok? Ne jinen ak jemen renaj kajitok elane rikakie eo an ajiri eo nejeir emoj an wā, ta eo burokraam eo emaron ba nan er?

Kakien eo ejab aikuj ripoot kin joñan rijerbal ro rar wā. Burokraam ko rej ke aikuj loor kakien ko aer make kin kadiwojlok melele ko kin an rijerbal wā.

K: Rijerbal ro rej jerbal ilo burokraam ko rej kobalok ibben jikuul ko, botab rejab bed ilo kamboj eo an jikuul, rej ke aikuj loor mennin aikuj eo ñan wā?

Jab, rijerbal ro an burokraam eo wot im rej bed ilo kamboj eo an jikuul rej aikuj lukkun dedelok aer wā. Mennin ekoba burokraam ko rej lelok jiban in ektak im ekto nan im jen jikuul.

K: Jikin jermal ko ak rijermal remaron ke loe jikin kadelon melele in wā (ALERT IIS) an Oregon Health Authority (OHA) nan kamool ke armij an rijermal ak rijiban eo wā kaju ilo ALERT IIS?

Jab. Kakien eo an Oregon ejab komelim an jikin jermal eo im emoj komelim an kojerbal ALERT IIS nan kojerbal kein jermal eo nan lale melele in wā in COVID-19 nan rijermal ak rijermal. Delone ALERT IIS kin mennin ej rube kakien eo ilo bujen eo an ro rej kojerbale.

Maroñ loe beba in: Ñan armij ro im elōñ aer utamwe ak armij ro im rejelā juon bar kajin im ejab Kajin Belle, OHA emaroñ lelok melele ko ilo wewein ko jet einwōt ukok ko, jeje kileb, ak jeje ko an ribilo. Kebaak Jikin Melele in Eymour eo ilo 1-971-673-2411, 711 TTY ak COVID19.LanguageAccess@dhsosha.state.or.us